

BOHATSTVÍ, MOC A SLÁVA ANEB POKUŠENÍ NA POUŠTI.

Osoby: Malíř, Mnich, Básník, Šlechtična, Stavitel, Badouin, Fotograf, Král, Doktorka, Hoch 1, Hoch 2, Benedikt, Novinář, Novinářka, Kardinál, Moscati, Otec Moscatiho, Lékařka, Pacient, Pacientka, Sestra pacientky, Ředitel.

(Malíř po celou dobu zůstává v rohu pódia, kde maluje svůj obraz.)

(Na pódium přichází malíř s paletou v ruce, na kraji stojí prázdné plátno.)

MALÍŘ: Namaluj nebe, krásná představa... Jak mám ale vystihnout barvy, kterými bych namaloval nebe? jakou zvolit techniku? Čím vystihnu nebe? Jakých barev mám jenom použít? Jak se mám já, ubohý, nicotný člověk přiblížit Božímu měřítku? Namaluj nebe, řekl mi biskup, ale jak, jak? Ať mi někdo z vás řekne jak? Které světce mám zvolit v zástupu vyvolených? Snad Benedikta, Dominika, či bratra Františka? Jak mám vůbec namalovat Boha? Štětec jako by mi tuhl v rukou. Nejsm schopný, nejsm hoden namalovat nebe...

BÁSNÍK: Drahý příteli, již dlouho Tě pozoruji a nechápu, proč jsi tak zadumán. Celý svět ti leží u nohou. Tvé obrazy se prodávají za velké peníze... Proč nemaluješ? Maluj a prodávej, když jsi žádaným. Moc přemýšlíš.. Nebo jsi snad nedostal za svůj poslední obraz ještě zapláceno?

MALÍŘ: Peníze, zase jenom ty tvoje peníze. Myslíš ty vůbec ještě na něco jiného? Umíš ty ještě vůbec psát básně jenom tak? Z lásky, pro radost druhému, pro pobavení okolí? Což jsi slepý, nebo na tvých očích vězí přilepené zlatáky? Mlčíš.... Jak málo ti stačí k radosti, kus bezcenného plechu s hlavou jakéhosi potentáta...

BÁSNÍK: Nepohrdej penězi! Mají velkou moc..... Dokáží otevřít brány žalářů i měst, jednou ti určitě pomohou a možná, možná, že ti zachrání i tvůj směšný život?

MALÍŘ: Jsi chladný jako tvá zlatá múza...

BÁSNÍK: Pchchch... Nebudu se tady přece zdržovat s hlupákem, který nechápe hodnotu peněz a své práce.... Kvůli tobě jsem jistě ztratil nějakou bohatou zakázku... Sbohem, umělče žebráků...

(Básník odchází.)

MALÍŘ: Jak hluboko jsme padli? Jak hluboko padl svět, který stvořil Bůh.... Všechno se přepočítává na peníze... Kusy plechu a papíru se směňují za dílo Božích rukou... Moře, zemské pláně a kolikrát i lidé, obraz samotného Boha se dá koupit za špinavé peníze.... A za stejné peníze mám namalovat nebe? Copak mě nikdo nechápete? Nikdy se mi nepodaří namalovat nebe, protože barvy, které použil Bůh nemají ve světě obdoby.... Přesto je ale Boží dílo tak nádherné! Jak musí být skvostné nebe? Zástupy světců, kteří pochopili svůj význam a své úkoly tady na zemi opěvují Boha tím nejlíbeznějším chvalozpěvem a mírem....

(Přechází ke kříži.)

Kdo mi poradí, Bože? Kdo mi ukáže nebe, snad ten, kdo přepočítává peníze? Pomoz mi Pane objevit nebe! Jsem tak nicotný a neschopný.... Pomoz, Bože!

(Objevuje se potulný mnich.)

MNICH: Smím vás vyrušit, Pane?

MALÍŘ: Jistě, co potřebuješ?

MNICH: Jsem chudý mnich a je již pozdě, hledám místo, kde bych mohl složit hlavu...

MALÍŘ: Ale v tom nevidím žádný problém.... Klidně tu zůstaň. Mně rozhodně překážet nebudeš. Tedy,...jestli ti nebude vadit mé dlouhé ponocování...

MNICH: Co tě tíží, synu? Klidně se mi svěř... Takových srdcí jako tvé jsem už vyléčil....

MALÍŘ: Nevím, jestli se to hodí, otravovat tě teď, když bys rád ulehl...

MNICH: Jen se neboj a klidně mluv.... Souvisí to snad s tvým obrazem?

MALÍŘ: Jak víš o mém obraze? Poslal tě biskup, abys špehoval, jak jsem daleko s jeho zakázkou....

MNICH : Upokoj se, s biskupem jsme se nesmluvili, jen jsem zaslech tvé stesky tady v rohu místnosti. Ani jsi neslyšel, že jsem zaklepal. Dlouho jsi neodpovídal, tak jsem vešel...

MALÍŘ: Chci ti věřit... I když je tak málo lidí, kterým se dá v dnešní době věřit, tobě uvěřím.... Nevypadáš na biskupova špeha... Ani nevím, co bych ti ještě vyprávěl, vždyť jsi tedy všechno slyšel...

MNICH: Namalovat nebe není jenom tak... A máš pravdu, že mají lidé přes oči pásku bohatství.... Peníze straší nejenom tebe, ale i mne chlapče.... Jsou mezi námi ale také lidé, kteří přes možnosti bohatství hmotného, zůstali bohatí i v srdci....

Peníze nejsou všechno. V tom jsem s tebou úplně zajedno. Můžeš být bohatým a přesto si štěstí a lásku nekoupíš. Můžeš být chudým a přesto budeš šťastným a milovaným. To už dávno před tebou pochopil také Josef Moscati. Když na gymnáziu odmaturoval s nejlepším prospěchem, rozhodl se stát lékařem. Jeho rozhodnutí však nenašlo pochopení u všech....

MOSCATI: Ahoj tati....

OTEC M: Tak co Josefe, jak dopadla maturita?

MOSCATI: Mám to zdárně za sebou!

OTEC M: Zdárně..?

MOSCATI: Nemusíte se za mne stydět, neboj....

OTEC M: Tak se pochlub, nebo snad není s čím?

MOSCATI: Jistě že je, ale ty sám dobře víš, že nechci mluvit o svých výsledcích.

OTEC M: Jen se ukaž.(*Bere vysvědčení*) Samé výborné. Hm. Jsem na tebe pyšný chlapče! Takže nakonec se z tebe také skutečně stane právník.

MOSCATI: To ne, právníkem být nechci....

OTEC M: Tím ale maminku moc nepotěšíš, co hodláš dělat dál....?

MOSCATI: Studium mě baví, to ano, ale nechci se stát tuctovým soudcem nebo advokátem jako moji bratři. Nechci a neumím lhát ve jménu pravdy! Chci lidem pomáhat jinak.... Chci být prospěšným....

OTEC M: I advokát je prospěšný společnosti...

MOSCATI: Vždyť ty tatínku víš jak to myslím...

OTEC M: Josefe, nikdo ti nerozumí víc než já. Kdo tě věčně obhájí před tvojí matkou, která tě už v plenkách viděla v taláru za soudním stolcem, ne-li já? Kdo z tohoto domu o tobě ví nejvíc? Vždycky jsem tě měl rád, protože jsi jiný než ostatní. Chceš dokázat to, co jiní nemohou. Jako bych se v tobě viděl sám.....

(Přichází matka.)

MATKA M: Josefe, ty už jsi doma? Jak dopadla maturita? Ne nic mi neříkej, raději mi ukaž svoje vysvědčení..... Hm.... Krásný pohled. Samé výborné! To je skvělé, teď konečně i ty můžeš být advokátem jako tvoji Petr a Jan.....

MOSCATI: Ale já nechci být advokátem..

MATKA M: Tak budeš soudcem, to je ještě lepší! Už tě vidím s biretem na hlavě jak přicházíš do soudní síně a všichni povstávají...

MOSCATI: Ale já maminko nechci být ani soudcem.....

MATKA M: Tak čím tedy?

MOSCATI: Chtěl bych být lékařem!

MATKA M: Cóó? Zopakuj to ještě jednou!

MOSCATI: Budu lékařem!

MATKA M: Ty snad nejsi normální! Se svým prospěchem chceš být obyčejný lékař! Budeš se zahazovat s nemocnými, od kterých chytíš nějakou ošklivou nemoc. Budeš opatrovat i žebráky z ulice, které ti přinesou, když už bude nejhůř. Jsi blázen! Nebudeš lékařem!

MOSCATI: Ale já už jsem si podal přihlášku...

MATKA M: Tak ji zrušíš....!

MOSCATI: Maminko, prosím vás, pochopte mě! Já chci pomáhat nemocným, chci léčit jejich tělo i duši. Chci pomáhat těm nejubožejším....

MATKA M: Kteří ti ani nezaplatí....

MOSCATI: Já nestojím o peníze, raději budu chudým jako oni jsou chudí! V penězích nespátřuji žádné výhody...

MATKA M: Ale já ano! Podívej se na své bratry, mají svůj dům ve městě i na venkově, mají velké kanceláře s několika koncipienty, mají peníze, mají rodinu! Jak se chceš oženit, když budeš bez peněz!

MOSCATI: Nebudu se ženit, protože jsem před lety učinil slib...

OTEC M: Jaký slib, Josefe, nic jsi mi neřekl....

MOSCATI: Po svatém biřmování jsem v kostele slíbil, že zůstanu svobodným a obětuji svůj život ubohým....

MATKA M: Proč jsi neřekl, že chceš být knězem?

MOSCATI: Nechci být knězem, ani advokátem. Chci pomáhat chudým a ubohým, chci být jako oni. Chci se jim přiblížit ve všem, chci vidět svět jako oni! Přesto chci využít hřivny, které mi dal Pán, a to dokážu nejlépe jako lékař.

MATKA M: Rozmysli si to pořádně, ještě můžeš slib stáhnout, Bůh to jistě pochopí...

OTEC M: To ne, to v žádném případě, slib Josef splní, pokud to sám tak cítí a my mu v tom pomůžeme! Nemyslím si, že by Josef jako lékař trádal.....

MOSCATI: Takže ty tatínku souhlasíš?

OTEC M: Jistěže ano! Budu hrdý na takového syna!

MOSCATI: A ty maminko?

MATKA M: Co mám s tebou dělat, ale věř že mě to bude doopravdy mrzet....!

MNICH: Otec byl na Josefa hrdý pouhé dva měsíce jeho studia, protože náhle na sklonku roku 1897 zemřel. Josef těžce nesl ztrátu milované osoby, které vždycky důvěřoval. V době, kdy studoval na vysoké škole potřeboval oporu, kterou mu nakonec poskytla vlastní matka, když se smířila se synovým posláním. Všechně jej podporovala a pomáhala mu dodržovat jeho slib z mládí. Když Josef 4. srpna roku 1903 promoval s výborným prospěchem, rozhodl se odejít pracovat v největší neapolské nemocnici, kde se soustřeďovali nevléčitelně nemocní...

(Nemocniční lůžko s pacientem, kolem prochází Moscatti.)

PACIENT: Podělaný svět! Jak dlouho mám ještě trpět!? Proč zrovna já musím mít takové bolesti? Už to nevydržím...

MOSCATI: Copak vás trápí?

PACIENT: Neslyšíte, že volám o pomoc? Strašně to bolí!

MOSCATI: Upokojte se pane Musio. Já vím, že trpíte, ale nežehrejte na svět a na Boha!

PACIENT: Kdo mi pomůže, když nemůžete vy, snad jedině On....

MOSCATI: Snad, ale nadávkami a klením jej nepřivoláte. Zkuste se ztišit, zkuste si uvědomit bolest, jakou trpěl Ježíš na kříži a poznáte, že ta vaše je proti tomu ničím. A on dokázal trpět i přesto, že nemusel. Ale on chtěl trpět za každého, za mne za vás, za vaše příbuzné...

PACIENT: Já to ale nevydržím...

MOSCATI: Připravil jste se na všechno, i na smrt? Dokážete vůbec přijmout i smrt? Byl už u vás kněz abyste se vyzpovídal?

PACIENT: Ale já jsem byl u zpovědi naposledy před 30 lety, když mi zemřela manželka!

MOSCATI: O důvod víc, abyste znovu očistil svoji duši! Buďte klidný ve své duši a bude klidné i vaše tělo... Obětujte svoji bolest za nějaký úmysl!

PACIENT: Na jaký, poradte mi.... Snad bych mohl za svoji dceru, která se ode mne odvrátila...Chci pomoci Kristu, ale já jsem tak slabý...

MOSCATI: Ale on vás posilní. Kněz vám přinese Její samotného, budete-li chtít...

PACIENT: Chci! Ať přijde kněz, a přijďte i vy, pane doktore, budu na vás čekat....

MOSCATI: Přijdu, teď už spěte, s Bohem...

PACIENT: S Bohem....

(Moscatti odchází a potkává lékařku)

LÉKAŘKA: Proč se s ním bavíte, když nepatří k vašemu oddělení..?

MOSCATI: Protože trpěl!

LÉKAŘKA: Tady trpí všichni. Snad jste mu nepředepsal drahý preparát? Je to žebrák, který nemá peníze... Jsou tu jiné případy, těch by bylo škoda, o ně se pane kolego starejte...

MOSCATI: Já jsem mu předepsal ten nejdražší preparát, jaký znáte, samotného Krista. Jste lékařka, takže musíte pomoci člověku, když jej vidíte trpět, i když nemá peníze! Styďte se, kdybyste raději pomáhala vyléčit duši, když už na tělo naše medicína nestačí, udělala byste daleko lépe...

LÉKAŘKA: Promiňte, nevěděla jsem, že se vás to tak dotkne....

MOSCATI: Nic se nestalo, ale ani vy se na mě nehněvejte, raději pojďme na vizitu, pacienti už čekají....

MNICH: Moscati přistupoval lidem s láskou, což v tehdejší medicíně chybělo..

MALÍŘ: Jak málo je lásky v tomto světě....

MNICH: Nemluv o světě, mluv o svém srdci! Máš lásku ty sám?

MALÍŘ: Nevím jestli bych dokázal otevřít srdce jako Josef....

MNICH: Moscatiho láska k bližním nutila také studovat a pracovat v laboratoři, aby hledal nové a nové léky na choroby nemocných. Uplynuly roky a z Moscatiho se stal uznávaný lékař, vědec a profesor. Kde se objevil, byl v obležení mediků, kteří chtěli pochytit něco málo z lékařovi

zázračné praxe. Moscati i přes svoji slávu zůstal tím, kým byl, lékařem chudých, který miluje Krista.

(Moscati přichází k nemocné.)

MOSCATI: Váš zdravotní stav je velice vážný, ale jsme schopni jej vyléčit, musíte ale ležet a užívat preparát, který vám předepíši...

SESTRA P: Nemáme na drahé léky, jsme obě chudé a žijeme z ruky do úst....

MOSCATI: Chcete-li vaši sestru zachránit, musíte jí lék vyzvednout....

SESTRA P: Pokusím se nějaké peníze sehnat, ale nevím zda se mi podaří tolik...

MOSCATI: Nebojte se, všechno dobře dopadne, věřte, Pán Bůh vám pomůže....

PACIENTKA: Pane doktore.....

MOSCATI: Prosím. Tady jsem....

PACIENTKA: Pomůžete mi, vidíte, že mi pomůžete, jsem tak slabá....

MOSCATI: Určitě, brzy budete znovu zdravá a šťastná... Musíte ale věřit Ježíši, on vás neopustí.... Chcete-li pomodlíme se spolu : *(P kývá)* Pane Ježíši, který jsi svým utrpením na kříži ukázal cestu nám, slabým, dej nám sílu, abychom dokázali vytrvat a abychom byli trpěliví. Neboť Ty žiješ a vládneš na věky věků...

VŠICHNI: Amen!

SESTRA P.: Kolik jsme vám dlužni, pane doktore?

MOSCATI: Přestaňme hovořit o penězích, důležité je, že jsem vám pomohl...
Buďte tu S Bohem a nezapomeňte... třikrát denně podávejte předepsaný lék... *(odchází)*

SESTRA P.: Ale.... My nemáme tolik peněz, jsme chudí.... Pochybuji, že nám dá někdo lék úplně zadarmo...*(podívá se do obálky)* *(Radostně)* Ale....., sestřičko, podívej, jsou tu peníze, spousta peněz, jsi zachráněna.... Jak se mu jenom odvděčíme..... Bože, děkuji Ti, že jsi k nám poslal světce....

MNICH: Moscati léčil chudé a pomáhal jim z bídy, ale sám žil v chudobě....

MALÍŘ: Chudý a přesto tak bohatý.....

MNICH: Už začínáš chápat smysl? Už jsi pochopil pravý význam bohatství?

MALÍŘ: Ano, teď ale nenapínej, jak to bylo dál?

MNICH: Josef celý den patřil nemocným. Večer se vracel domů, kde se mu po smrti matky starala o domácnost sestra Nina. U Moscatiů se žilo skromně. Navštěvovalo jej hodně přátel a ještě více nemocných. Čas, na který se těšil, až se vrátí domů, rozdál bližním. V roce 1911 se stal docentem lékařské biochemie na neapolské univerzitě.

(Moscati na tiskové konferenci.)

ŘEDITEL: Vítám vás, vzácní přátelé na této tiskové konferenci, kterou jsme uspořádali k příležitosti jmenování pana profesora Josefa Moscatiho docentem naší univerzity. Prosím, můžete klást své otázky ...

NOVINÁŘKA: V lékařské vědě jste se stal velkou kapacitou, proslýchá se, že doporučujete při vizitách pacientům svaté přijímání a zpověď....

MOSCATI: K Pánu by mělo směřovat všechno naše počínání. Jsme přece v Jeho službách. Svatý Pavel nás vybízí : "Ať jíte, ať pijete nebo cokoliv jiného děláte, všechno dělejte k Boží oslavě."

NOVINÁŘ: Nemyslíte si, že váš názor je nevědecký, nmoderní?

MOSCATI: Svět neproměnila věda, nýbrž láska. Ze světa vědy vstoupilo do dějin velice málo lidí. Ale nesmrtelnými se mohou stát všichni, kteří se zasvětili konání dobra. Pro ně je smrt vstupem do nové etapy, proměnou pro vyšší výstup."

NOVINÁŘKA: Léčil jste také slavného pěvce Enrica Carusa, on však náhle zemřel. Přiblížíte nám jeho smrt?

MOSCATI: Pan Caruso byl vážně nemocen, ale pochopil včas, že je již více třeba myslet na záchranu duše než těla. Byl jsem požádán, abych mu přivolal kněze. Slavný Enrico Caruso pak náhle zemřel posílen a zaopatřen svatými svátostmi...

NOVINÁŘ: Mluvíte pořád o smrti, jakou smrt vy sám považujete za nejlepší?

MOSCATI: Pro toho, kdo je připraven, je nejkrásnější smrt neočekávaná..."

MNICH: Moscati ještě dlouho pomáhal nemocným v jejich nemocech, ale také na jejich poslední cestě. Stal se vyhledávaným a slavným lékařem, který dokázal nejen vyléčit tělo, ale i potěšit duši. Dne 27. dubna započal Moscati svůj pravidelný program. Ráno si přečetl část textu svatého Alfonsa z Liguori. Pak šel na mši svatou a ke svatému přijímání. Vrátil se domů na snídani, rozloučil se se sestrou a započal svůj lékařský den. Před ordinací jej čekala dlouhá řada pacientů. Ve tři odpoledne ukončil svoji práci, protože mu nebylo dobře. Lehl si na pohovku, a zatímco k němu spěchali nemocní a známí, tiše zemřel. Bylo mu 46 let. V roce 1975 byl blahorečen a v roce 1987 jej papež Jan Pavel II. svatořečil.

MALÍŘ: Jak úžasný život prožil Josef Moscati. Už vím, kdo na mém obraze nebude chybět.... Díky mnichu, začínám tušit, jak bude obraz vypadat, ale ještě pořád potřebuji tvoji pomoc. Slib, že mi ještě pomůžeš.. Dám ti co budeš chtít....

MNICH: Je vidět, že ani ty ještě pořád nechápeš.... Před nedávnem jsi se zlobil na básníka, že mluvil pořád o penězích, ale ani ty nejsi jiný... Snad jsem se v tobě zmýlil...

MALÍŘ: Neodcházej mnichu. Stydím se. Je mi líto těch slov. Je mi líto mne, tebe. Je mi líto celého světa. Co zmůže jeden světec na celém světě? Kéž by se narodil ještě někdo takový..

MNICH: I ty jsi povolán ke svatosti... Každý musíme žít tak, abychom se před Boha nemuseli bát předstoupit...

MALÍŘ: Znáš ta slova, ale když já jsem tak slabý. Ani obyčejný obraz nejsem schopný namalovat. Neumím světce ani znázornit, natož následovat jejich příkladu...

(Přichází šlechtična.)

ŠLECHTIČNA: Buď zdrav drahý příteli. Stýskalo se mi po tobě a po tvém umění.*(Podívá se na mnicha)* Kdo to je? Co tu chce? Proč se s ním

zahazuješ ty, kterému nabízím život v paláci a moc, opravdovou moc, po které vy umělci jenom sníte....

MNICH: Přeješ-li si synu, já odejdu...

MALÍŘ: Ne, neodcházej! Zůstaň tady a ty (*podívá se na šlechtičnu*) jdi domů....

ŠLECHTIČNA: Co? Ty mě vyhazuješ? Zapomínáš, že mám moc tě povýšit nebo zničit?

MALÍŘ: Jdi! Nestojím o moc, která zotročuje. Nestojím o moc, která zneužívá svého postavení. Nestojím o tebe, chápeš..?

ŠLECHTIČNA: To ti přijde draho! Za podanou ruku se mi takto odplácíš? Ale abys věděl jak jsem velkorysá, nabídka stále platí i přes tvoji urážku!

MNICH: Kdo mnoho dostal, mnoho bude po něm žádáno nazpět..!

ŠLECHTIČNA: Kdo jsi, že se se mnou opovažuješ mluvit?

MNICH: Jenom potulný mnich, který neví, kam by hlavu složil....

ŠLECHTIČNA: Vandrák jsi. Špinavý a smradlavý vandrák. Jdi ode mě pryč!

MALÍŘ: Neurážej mého hosta!

ŠLECHTIČNA: To že je tvůj host? Pch! O něj bych ani podpatkem nezavadila.
A scházíš-li se s takovými, nestojím o tvé přátelství!

MALÍŘ: Ani já o tvé! Teď už konečně jdi!

ŠLECHTIČNA: Ts! (*odchází*)

MALÍŘ: Ne jenom bohatství, ale i moc dokáže lidi zotročit. Jaká to krev pumpuje v jejich žilách? Kolik pýchy a sobectví zanáší jejich uši! Nechtějí slyšet pravdu, která bolí.... Čím více si podrobují druhé, tím více mrskají Krista důtkami lži a nenávisti.... Mám malovat, aby se mým obrazem jednou kochal někdo takový? Nemohu a nechci!

MNICH: Můžeš a musíš! Budeš se ještě mnoho učit, než pochopíš.... Teď však poslouchej příběh muže, jemuž moc nezacpala uši pýchou a nenávistí: Nedávno, 31. července roku 1993 ve své vile v Motril ve Španělsku zemřel jeden takový..Jmenoval se Baudouin. Pocházel z rodu Sachsen-Coburg-Gotha. Narodil se 7. září 1930 na hradě v belgickém Bruselu

v rodině krále Leopolda jako korunní princ belgický. Matka mu zemřela při silniční havárii, když měl pět roků. Starala se o něj doktorka Markéta de Jong. Baudouin si ji oblíbil jako svoji maminku.... *(Na pódiu se odehrává následující příběh.)*

(Slavnostně oblečený chlapec se svíčí v ruce přibíhá ke králi a doktorce.)

BAUDOUIN: Tatínku, tatínku. Jsem tak šťastný.... Dnes poprvé vstoupil Ježíš do mého srdce. Už nikdy jej nepustím... Chci aby v mém srdci už byl napořád...

DOKTORKA: Jenom abys dokázal Ježíše ve svém srdci radostně vítat pokaždé, ne jenom dnes.

BAUDOUIN: Nebojte se paní doktorco, s Ježíšem budeme nejlepšími kamarády.

KRÁL: Jak se to chlapče vyjadřuješ?

FOTOGRAF: Dovolte veličenstvo, abych udělal snímek pro zítřejší noviny.

KRÁL: Jistě...

BAUDOUIN: Ale tatínku, já nechci. Chci být teď s Ježíšem a s vámi sám. Proč musím být jiný než ostatní. Podívej, všichni na nás tak podivně zírají. Já chci být úplně obyčejným klukem...

KRÁL: Ovládej se chlapče. Musíš ukázat, že jsi hoden stát se jejich králem....

BAUDOUIN : Ať se jím stane Albert. Vždyť já bych ani kralovat neuměl...

KRÁL: Tomu všemu tě ještě naučím. Teď se usmívej. Co by tomu jenom řekla maminka, kdyby tě slyšela...

BAUDOUIN: Jistě by se na mě nehněvala, ona mi vždycky porozuměla...

KRÁL: I já tě chlapče chápu, ale věř, že ani já jsem to neměl lehké.. Ve tvém věku mne otec brával na státní návštěvy... Dnes odpoledne se sjedou do zámecké obory šlechtici celé Belgie. Dnes poprvé i ty můžeš na lov s námi...

BAUDOUIN: Málem bych tatínku zapomněl, dnes odpoledne máme v lese za městem sraz s naším oddílem skautu. Čeká nás dobrodružná výprava. Vid', že mě pustíš?

KRÁL: Dnes?

BAUDOUIN: Tatínku....

DOKTORKA: No tak, veličenstvo... Vždyť si to zaslouží....

KRÁL: No dobrá, ale teď se necháš se mnou vyfotografovat....

BAUDOUIN: Ty jsi ten nejlepší tatínek! Děkuji vám paní doktorko, mám vás opravdu rád!

DOKTORKA: Už běž, ať jeho veličenstvo nečeká...

(Nechají se vyfotit a společně odcházejí.)

MNICH: Od chvíle prvního svatého přijímání se mladý princ vždycky těšil na mši svatou a žádnou nevynechal. Stejně intenzivní, jako radost z přítomnosti Ježíše, byly i státní návštěvy, na které jej otec brával stále častěji. Baudouin i přesto ale zůstával úplně obyčejným chlapcem. Uplynulo pět let, když přijal svátost biřmování a tentýž den složil skautský slib....

(Přichází s kolem a dvěma hochy na pódium.)

BAUDOUIN: Jsem moc rád chlapci, že jste si dnes udělali čas a vyrazili se mnou na tuto výpravu.. Kdybych tak jednou vytáhnul ven také našeho Alberta.

HOCH 1: Sokole, my ti klidně pomůžeme. Uvidíš, že se k nám jednou také rád přidá...

BAUDOUIN: Ba ne, on je jiný než my, ale pokusit bychom se o to někdy mohli.

HOCH 2: Já bych už asi měl jít...

BAUDOUIN: Ne, Orlí drápe, ještě ne. Nejdříve se společně stavíme v klášteře u Panny Marie, abychom se pomodlili. Teprve potom skončí naše výprava.

Otče Benedikte, pomodlíš se s námi?

BENEDIKT: Ale jistě, rád...

BAUDOUIIN: Panno Maria, ty jsi naše matka, která nás ukřívá pod svůj plášť.

Miluješ nás svojí mateřskou láskou. Oroduješ za nás u svého syna, protože i my jsme tvými dětmi. Oroduj prosím za nás nyní i po všechny věky věků.

VŠICHNI: Amen.

BENEDIKT: Požehnej vás všemohoucí Bůh Otec, Syn a Duch svatý.

VŠICHNI: Amen.

BAUDOUIIN: Díky vám chlapci, že jste přišli, za týden se uvidíme znovu....

(Chlapci odcházejí, Baudouin a Benedikt zůstávají.)

BENEDIKT: Jsem rád Baudouine, že se o ty chlapce tak staráš, ale co tomu říká tvůj otec?

BAUDOUIIN: Asi jej to rozčiluje. Říká, že bych se měl konečně začít věnovat jiným věcem. Král prý musí dokázat hlavně reprezentovat. To se mi prý jen stěží povede na kole a ve skautském kroji.. Ale když já mám přírodu, ty chlapce a tento klášter tak rád....

BENEDIKT: Aby se nám tak z tebe ještě nakonec vyklubal mnich. To by nám tvůj otec vyčinil... *(Smích)*

(Baudouin s Benediktem odchází)

MNICH: Nejednou se princ zabýval myšlenkou odejít do kláštera. Bůh jej však chtěl mít jinde.

MALÍŘ: Ani se mi nechce věřit, že někdo takový mohl v této době ještě žít....

MNICH: Tak vidíš, a ty jsi zehral na všechny lidi! Všichni nejsou stejní...

MALÍŘ: Už to vím, jak to ale pokračovalo dál?

MNICH: Přišla válka a Belgii obsadili Němci. Jako následník trůnu musel Baudouin emigrovat nejdříve do Francie, potom do Španělska a nakonec do Portugalska. Záhy se vrátil s celou rodinou zpět do Bruselu. V roce 1944 byl deportován pod dohled esesáků do Rakouska. Po osvobození dostudoval univerzitu v Ženevě.

Ve svých 18 letech navštívil ve Spojených státech Bílý dům a získal si sympatie prezidenta a ostatních osobností svým rozhledem a vystupováním. Otec jej připravoval podobnými setkáními jako svého nástupce, až roku 1951 nastoupil na trůn jako pátý belgický král.

NOVINÁŘKA: Dnes poprvé jsme mohli být svědky něčeho, co je v našich krajích neobvyklé. Královská korunovace se odehrávala v těsném kontaktu neurozeného lidu se svým panovníkem. Jedná se o nezvládnutí situace ze strany organizátorů, nebo zde byl jiný úmysl?

BAUDOUIN: Chci být králem všech. Od toho nejbohatšího po toho nejnuznějšího chudáka v naší zemi. Rád bych každého objal na znamení osobního přátelství. To by se mi ale určitě nepovedlo, proto jsem si přál být alespoň v těsném kontaktu se svým lidem při tak slavnostním aktu jako byla právě moje korunovace.

NOVINÁŘKA: Veličenstvo, co můžeme od vás v nejbližší době očekávat?

BAUDOUIN: Rozhodně musíme zasáhnout v boji proti bídě a chudobě, kterou politika našeho státu zbytečně přehlídí. Máme prostředky jak rostoucímu utrpení zabránit. Jsem také rozhodnut připojit svůj podpis pod deklaraci žádající nezávislost Konga. Nikdo nemá právo druhé lidi zotročovat a zneužívat jejich negramotnosti...

NOVINÁŘKA: Proslýchá se, že se hodláte v brzké době oženit se španělskou šlechtičnou Fabiolou...

BAUDOUIN: Jistě. Je na tom snad něco divného? Máme se rádi a naše podobné názory na život nás vzájemně sblížují. Vždyť Milovat neznamená jenom hledět si do očí, ale také dívat se spolu stejným směrem.

NOVINÁŘKA: Děkuji vám veličenstvo za váš rozhovor.

(Baudouin a novinářka odcházejí.)

MALÍŘ: Jak úžasně to řekl : "Milovat neznamená jenom hledět si do očí, ale dívat se spolu stejným směrem." Určitě museli být ti dva nesmírně šťastni.

MNICH: To určitě, obzvláště, když jeho žena byla také zbožnou katoličkou a kdysi o něm na veřejnosti prohlásila : "Žiji vedle světce."

MALÍŘ: Musela ho velice milovat!

MNICH: To jistě, ale bohužel, Bůh jim nedopřál radovat se z vlastních dětí. O to více se starali o opuštěné a sirotky. Král se stal uznávaným politikem a státníkem. Všude prosazoval lidská práva a pomoc utlačovaným. Za základ společnosti vždy považoval jednotu rodiny spočívající na křesťanských zásadách. Se svojí manželkou procestoval celý svět. Všude je lidé přijímali s nadšením. Dne 4. dubna 1990 však král Baudouin svým vystoupením před belgickým parlamentem šokoval celý svět....

(Baudouin v parlamentě.)

BAUDOUIN: Vážené dámy, vážení pánové. Se smutkem v srdci jsem pozoroval vaše snažení o prosazení zákona legalizujícího zabíjení nenarozených dětí. Jsem šokován, jakých výlevů jsou na veřejnosti někteří naši čelní politikové schopni. K zabíjení nenarozených dětí nesmí být dán nikdy a za žádných podmínek souhlas. Věřím, že sami nemůžete za svoje zatemněné svědomí, které vám dovolilo hlasovat pro schválení zákona, jež legalizuje vraždu v jakékoliv podobě. Nikdy nepřiložím svůj podpis pod tak podlý a ničemný zákon schválený parlamentem této země. Vážený pane premiére, vážený pane předsedo parlamentu, i vy vážení poslanci tohoto shromáždění, já Baudouin I., král belgický se zcela veřejně a dobrovolně zříkám trůnu a dávám vám tímto svůj úřad k dispozici...

MNICH: Tento projev Baudouinovi statečnosti ohromil celý svět a sám papež Jan Pavel II. jej veřejně prohlásil za vzor politika a správného občana. Hned druhý den jej poslanci povolali zpět do úřadu a zákon legalizující potrat zamítli. 43 let panoval Baudouin na belgickém trůně, když

zemřel náhle 31. července 1993. Jeho pohřeb se stal velikou slavností celé země.

KARDINÁL: Slova svatého evangelia podle Lukáše (Lk 23,44-47)

Drazí bratři a sestry, ztratili jsme opravdového otce! Přejde den, kdy se všichni dozvědí tajemství krále Baudouina. Celý svět užasne. Král nikdy neskryval svoji víru. Říkalo se o něm, že je smutný, ale zatím to byl muž plný a zralé radosti. Nepředstavitelně silně miloval Boha a byl přesvědčen, že Bůh miluje jej. Tajemným pramenem, který živil jeho bytí, byla modlitba, denní mše svatá s přijímáním, četba evangelia, láska k Panně Marii, kterou ctil modlitbou růžence a pokání. Ve svém paláci v Laeken měl kapli, v níž prodléval v rozhovoru s Pánem často dlouhé chvíle a prosil o moudrost a odvahu, aby Kristus skrze něj vedl svůj lid. Králi Baudouine, modli se i nadále za nás!

MALÍŘ: Jen málo lidí by dokázalo dobrovolně opustit svoji moc.....

MNICH: Baudouin to ale dokázal....

MALÍŘ: Můj obraz už začíná dostávat podobu...

MNICH: Začíná? Takže ještě není celý?

MALÍŘ: Ne, ještě ne. Ještě něco chybí....Chci, aby můj obraz byl úplný a přesto otevřený, chci, aby byla jeho myšlenka tajemná a přesto skrytá, chci, aby pohled na něj provokoval a přesto uklidnil....

STAVITEL: Dobrý večer, kdo tu chce provokovat?

MALÍŘ: Dobrý večer mistře, čím jsem si zasloužil takovou poctu, že stavitel, jehož sláva letí rychleji než světlo, navštívil můj skromný ateliér?

STAVITEL: Zanech lichotek, i když od tebe jsou mi milejší nad jiné. Od tebe, který můžeš být slavným jako já, ba ještě slavnějším.... Už dnes se o tobě ve městě šeptá, že jsi nástupcem velkých mistrů štětce...

MALÍŘ: Slova nic neznamenaají.....

STAVITEL: To nejsou jen slova, ale především tvoje obrazy....

MALÍŘ: Obrazy, které můžeš zničit jedinou nicotnou sirkou!

STAVITEL: Nepodceňuj se..... Nabízím ti větší slávu než mají mocní tohoto světa... Nabízím ti obdiv milionů, nabízím ti hvězdu ve vesmíru slávy.....!

MNICH: Hvězdu, která rychle padá k zemi....

STAVITEL: Neplet' se do nás, hlupáku.....

MALÍŘ: Proč bych tě měl poslouchat?

STAVITEL: Protože máš jedinečnou možnost stát se slavným! Stavím chrám, že většího a krásnějšího pod sluncem není a ty, ty jediný mi namaluješ hlavní obraz, který bude jakoby démant vsazen v korunu zlaté slávy! Řekni slovo a celý svět se vrhne k tvým nohám....

MNICH: Aby ležel ponížen před tvou vlastní pýchou....

STAVITEL: Mlč, trhane!

MNICH: Abys ty sám vynikl za cenu smrti jiných.....

STAVITEL: Neposlouchej ho, je to blázen!

MNICH: Abys nakonec utonul v žáru pekelného ohně!

STAVITEL: Dost! (*Uderí mnicha*)

MALÍŘ: Tys jej uhodil! Tys jej ponížil! Tys ho srazil do prachu!

MNICH: A takovým budeš i ty, poslechneš-li jej.....

STAVITEL: Nechal jsem se unést!

MALÍŘ: Ztratils cit pro svoji pyšnou slávu! Ztratils duši ve jménu slávy! Nechci být jako ty, jako ti dva před tebou! Nechte mě být! Pochopte, že jsem jiný než vy, že mezi vás nepatřím, protože nechci a opust' ihned tento dům!

STAVITEL: Nebud' hned tak rozezlen, můžeme se domluvit...

MALÍŘ: Není co domlouvat, poznal jsem, co dokáže sláva, teď už jdi z mého domu!

STAVITEL: Dobrá, jdu, ale už se nevrátím, ani když mě budeš volat, protože už bude pozdě, budou tu jiní, bude už pozdě.....(*odchází*)

MALÍŘ: Nestalo se ti nic, mnichu?

MNICH: Ne, jsem v pořádku.... Byl to těžký boj, ale tys ho vyhrál!

MALÍŘ: Já? Já jsem ale přece nebojoval....

MNICH: Bojoval jsi se samotným pánem temnot..... A vyhráls!

MALÍŘ: Nechápu tě mnichu... Jsi přece mnich....

MNICH: *(mlčí)*

MALÍŘ: Proč jsi ztratil řeč, ty, kterýs mne učil žít?

MNICH: Já jsem řeč neztratil...

MALÍŘ: Tak mi odpověz! Kdo jsi?

MNICH: Záleží na tom?

MALÍŘ: Ano, chci abych poznal tvé pravé jméno.... Tuším, že nejsi chudý mnich....

MNICH: Tak kdo tedy podle tebe jsem....

MALÍŘ: Snad anděl, snad svědomí, snad Nevím, kdo jsi!

MNICH: Chtěl bys poznat moji pravou tvář, moje pravé jméno?

MALÍŘ: Ano, z celého srdce chci! Tvoje tajemství mne sžírání a přesto tak naplňuje, tvoje přítomnost mne provokuje a přesto uklidňuje, tvůj hlas mne probouzí a přesto uspává, chci být ve tvé blízkosti...

MNICH: Vždyť nevíš, kdo jsem.....

MALÍŘ: Nikdo tak dobrý jako ty nemůže nést v sobě žádnou špatnost! Nikdy jsem nikoho podobného nepotkal.... Když jsi přišel, byls neznámý, teď myslím, žeš byl se mnou na věky....

MNICH: Vyhrál jsi svůj boj! Jsi rozhodnut? Můžeme tedy jít?

MALÍŘ: Jsem rozhodnut, chci tě následovat....

MNICH: I za cenu utrpení a bolesti?

MALÍŘ: I přes bolest a pronásledování chci jít s tebou.....!

MNICH: Toho už nebude třeba. Teď zavři oči, protože přišel čas.....

(Malíř umírá se štětcem v ruce u plátna)

(Písnička Až zazní hlas zvonů)

(Přichází básník, šlechtična a stavitel)

BÁSNÍK: Je to hlupák ten malíř, když nechce být bohatým, tvrdí, že peníze zaslepují oči... Jak směšná slova...

ŠLECHTIČNA: Mně zase poučoval o moci, on i ten jeho podařený host... Prý : "Kdo dostal mnoho, bude po něm mnoho žádáno nazpět..." Nevím, kdo to tomu starému nakukal, takovou hloupost....

STAVITEL: Jsem zvědavý, co zamýšlí se svým uměním dělat dál.... Když mu nepomůžeme my tři - bohatství, moc a sláva, může se jít zahrabat s těmi svými mazanicemi...

ŠLECHTIČNA: Nezdá se vám tu nějaké podezřelé ticho? Že by už ti dva usnuli?

BÁSNÍK: Můžeme tam nahlédnout, třeba si to nakonec ještě všechno rozmyslí...

ŠLECHTIČNA: Bude-li tam ten špinavý vandrák, pochybuji o tom....

STAVITEL: Svíčka ještě hoří, ale kde je malíř a ten mnich....?

BÁSNÍK: Pohleďte, tam, u plátna....

ŠLECHTIČNA: Spí?

BÁSNÍK: Nevypadá na to, dávno by se probudil....

STAVITEL: Asi zemřel....

ŠLECHTIČNA: Jak tragické.... Alespoň už nemusím chodit do této špíny...! Ale kdo mě teď namaluje?

BÁSNÍK: Nějaký trouba se zase najde, někoho uženeme....

STAVITEL: (*dívají se na obraz*) Ale podívejte se.... To je pozoruhodné....

ŠLECHTIČNA: Ty barvy a ty tahy štětcem....

BÁSNÍK: Ukažte.... Tak to je ten jeho slavný obraz, který si nechal malovat biskup?

STAVITEL: Je tak krásný.... Tak tajemný....

ŠLECHTIČNA: Nikdy jsem nic podobného neviděla....

BÁSNÍK: Úžasné, jímá mne pocit strachu i nadšení...

STAVITEL: Ale přesto nevýslovné lásky....

ŠLECHTIČNA: Nebuďte sentimentální. Pohleďte, není ještě podepsaný...

STAVITEL: Toho by se dalo zneužít....

BÁSNÍK: VYUŽÍT pane kolego, využít.....

STAVITEL: Malý autogram a budu ještě slavnější.....

BÁSNÍK: A já budu mít víc peněz....

ŠLECHTIČNA: Skrze slávu a peníze získám neomezenou moc....

BÁSNÍK: Nikdo se nedívá, pojďme....

(odchází s obrazem, hraje tichá hudba, promlouvá ze zákulisí hlas MNICHA)

MNICH: A co ty člověče? Je v tobě také kus básníka, šlechtičny nebo stavitele?

Jsi schopný zradit svého přítele ve jménu bohatství, moci a slávy?

Nebo jsi bojujícím malířem, kterému není lhostejná vlastní duše.....

Najdi také ty svého mnicha, abys mohl konečně svým životem namalovat obraz skutečného nebe!